

**LANDSKRONA
STAD**

Beslutas av: Stadsbyggnadsnämnden **Datum:** 2023-10-17

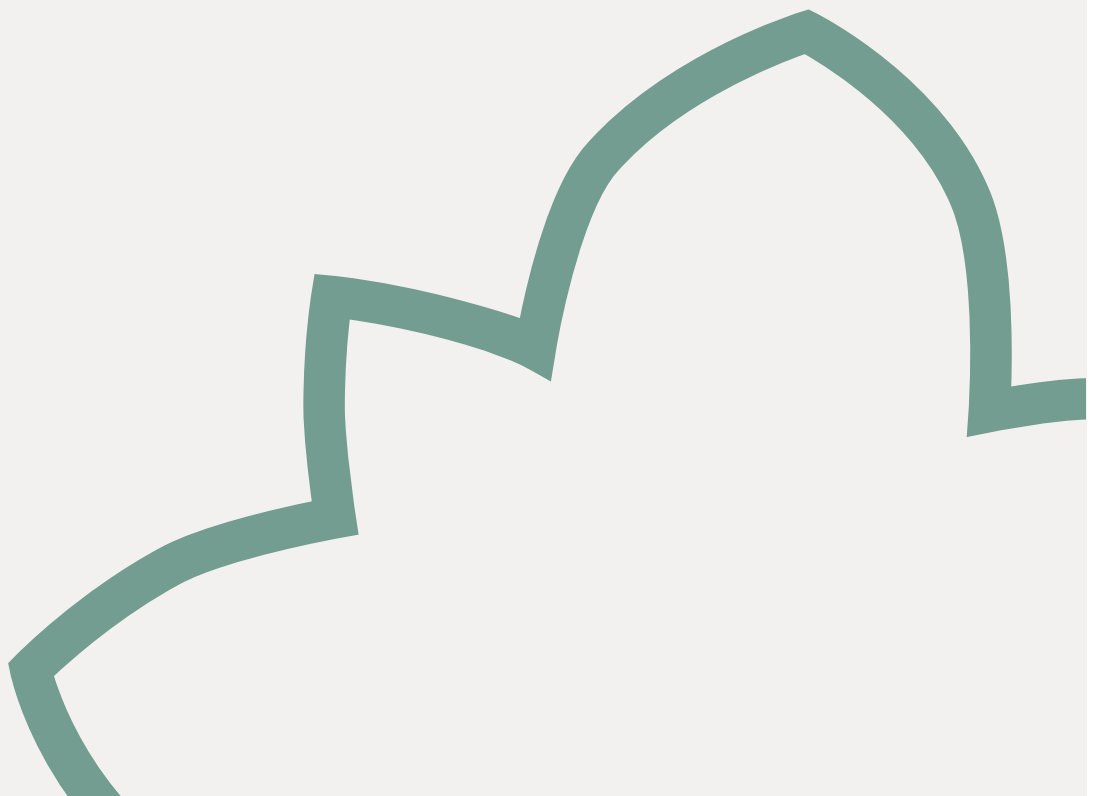
Dokumentet gäller för: Exploatörer, stadsbyggnadsförvaltningen

Dokumentansvarig: Stadsbyggnadsförvaltningen

Revideras: Vid behov

Riktning Arkitektur

Riktlinje

Skriften är framtagen genom ett samarbete mellan Landskrona stadsbyggnadsförvaltning och mooi arkitekter, 2023.

Projektgrupp: Planarkitekt Anette Andersson, planchef Lisa Lindekranz, stadsbyggnadschef Johan Nilsson, stadsarkitekt Linda Sadjadi Warming samt arkitekt Mathias Persson, mooi arkitekter.

Innehåll

Förord.....	3
Inledning.....	5
Vad är arkitektur?.....	7
Koppla ihop staden	9
Identitet	10
Landskronas historia och arkitektur	10
Områdesbeskrivning	14
Skalnivåer	18
Staden	19
Kvarteret	21
Byggnaden.....	22
Stadens entréer	25
Metod	26
Framhäva, smälta in eller dölja	27
Bärande idé	27

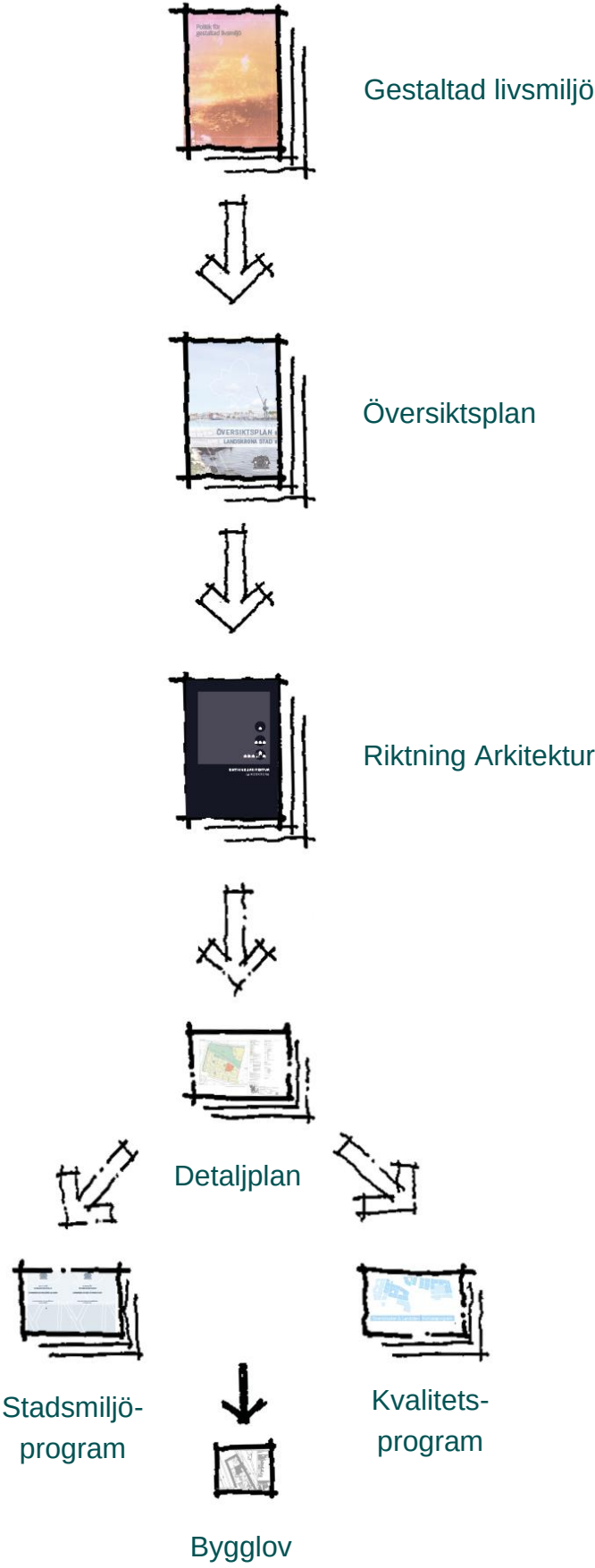
Förord

Landskrona växer och utvecklas. För att skapa en levande, hållbar och vacker stad behövs ett gemensamt förhållningssätt och en hög ambitionsnivå för arkitekturfrågorna. För att belysa betydelsen av frågorna både idag och för vår framtida stad har stadsbyggnadsnämnden tagit fram Riktning Arkitektur. Genom att tillsammans reflektera och resonera om arkitektur skapas en gemensam utgångspunkt som i sin tur ger en förståelse för arkitekturens betydelse för stadens samlade stadsutveckling.

Syftet med skriften Riktning Arkitektur är att underlätta dialogen med exploatörer, förenkla handläggning av detaljplaner och bygglov samt att kunna kommunicera med olika intressenter på ett pedagogiskt och underbyggt sätt. Den ska vara ett verktyg att använda i arkitekturdialogen för att höja nivån på vår byggda miljö i Landskrona stad.

Johan Nilsson, Stadsbyggnadschef

Linda Sadjadi Warming, Stadsarkitekt

Inledning

Riktning Arkitektur är en viktig del av stadens fysiska miljö och utveckling. Tillsammans med översiktsplanen och stadsmiljöprogrammet utgör Riktning Arkitektur grunden för att skapa en bättre livsmiljö för alla invånare. Riktningen är en vägledning för stadens planering, utveckling och förvaltning av den byggda miljön, och genomsyrar stadens övriga handlingar såsom detaljplaner, kvalitetsprogram och bygglov.

Riktning Arkitektur syftar till att skapa förutsättningar för en bättre byggd miljö, genom att främja hög kvalitet, hållbarhet och estetiskt tilltalande byggnader och platser. Dessa kriterier ska säkerställas genom en holistisk syn på byggandet där alla aspekter av den byggda miljön sam-verkar för att skapa en stadsmiljö som är attraktiv, bärkraftig och välkomnande för alla.

Riktning Arkitektur visar på Landskronas ambition att skapa kvalitativa och tilltalande byggnader och platser samtidigt som det historiska och kulturella arvet bevaras och respekteras.

Konsert på Rådhusstorget

Arkitektur och gestaltning ska vara anpassad till stadens karaktär och befintliga miljö, samtidigt som det finns utrymme för innovativa lösningar och moderna tekniker.

Denna riktning kopplar även till den, av Riksdagen antagna, nationella arkitekturpolitiken "Gestaltad livsmiljö" (2018) som innehåller ett nationellt mål för arkitektur-, form-, och designpolitiken, där dessa tre komponenter ska bidra till ett hållbart, jämlikt och mindre segregerat samhälle med omsorgsfullt gestaltade livsmiljöer, där alla ges goda förutsättningar att påverka utvecklingen av den gemensamma miljön".

Arkitekturpolitiken syftar till att skapa attraktiva och hållbara stads- och landskapsmiljöer med fokus på gestaltning, kvalitet och medborgardeltagande. Genom bland annat samarbete mellan fyra nationella myndigheter (ArkDes, Boverket, Riksantikvarieämbetet och Statens Konstråd) utvecklas en samsyn på utmaningarna och vad som behövs göras för att lösa dem. Stadens roll är att genomföra och implementera de övergripande målen från arkitekturpolitiken.

Kasernplan och Landskrona museum (arkitekt Carl Hårleman)

Vad är arkitektur?

Arkitektur är en integrerad del av vår vardag och påverkar vår livsmiljö i högsta grad. Arkitektur är konsten och vetenskapen att designa och planera byggnader, strukturer och andra fysiska miljöer. Det handlar inte bara om utformningen av enskilda byggnader, utan om helheten i den byggda miljön. Från städer och kvarter till hus, gator, platser, parker och stråk. Allt spelar roll i en attraktiv och hållbar livsmiljö.

Att skapa god arkitektur handlar inte enbart om att uppnå en viss stil eller visuell effekt. Det handlar om att skapa platser som fungerar och som är anpassade till människors behov och beteenden. Detta kan uppnås genom olika metoder och tekniker som kan styra flöden och rörelser, och skapa en väl fungerande och hållbar helhet. Arkitektur går utanför fult och fint, det relevanta är vad som skapas, förstärks eller förbättras.

Arkitektur är alltid en del av ett större sammanhang och måste därför ta hänsyn till platsen där den ska byggas och anpassa sig till omgivningen.

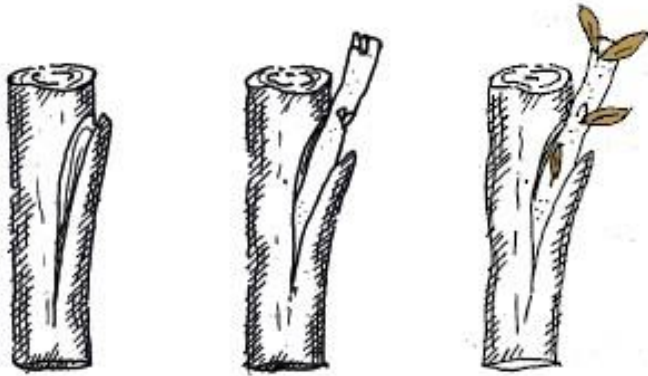

Kvarntorget

Genom att studera äldre bebyggelse och ta fasta på dess proportioner, komposition och balans kan nya projekt förankras och få drivkraft till nya idéer. I varje projekt finns det olika sätt att lösa uppgiften. God arkitektur kan inte vara en standardlösning utan måste anpassas till platsen och innehållet.

God arkitektur handlar inte bara om funktion och användbarhet, utan också om upplevelsevärde och skönheten i det gestaltade rummet. Dessa omätbara kvaliteter ska värderas högt och beaktas i skapandet av nya projekt. Ett viktigt mål för arkitekturen är att skapa livsmiljöer som bidrar till människors trivsel och identitet. Detta uppnås genom att skapa miljöer med rumsliga kvaliteter som ger utrymme för både aktivitet och vila.

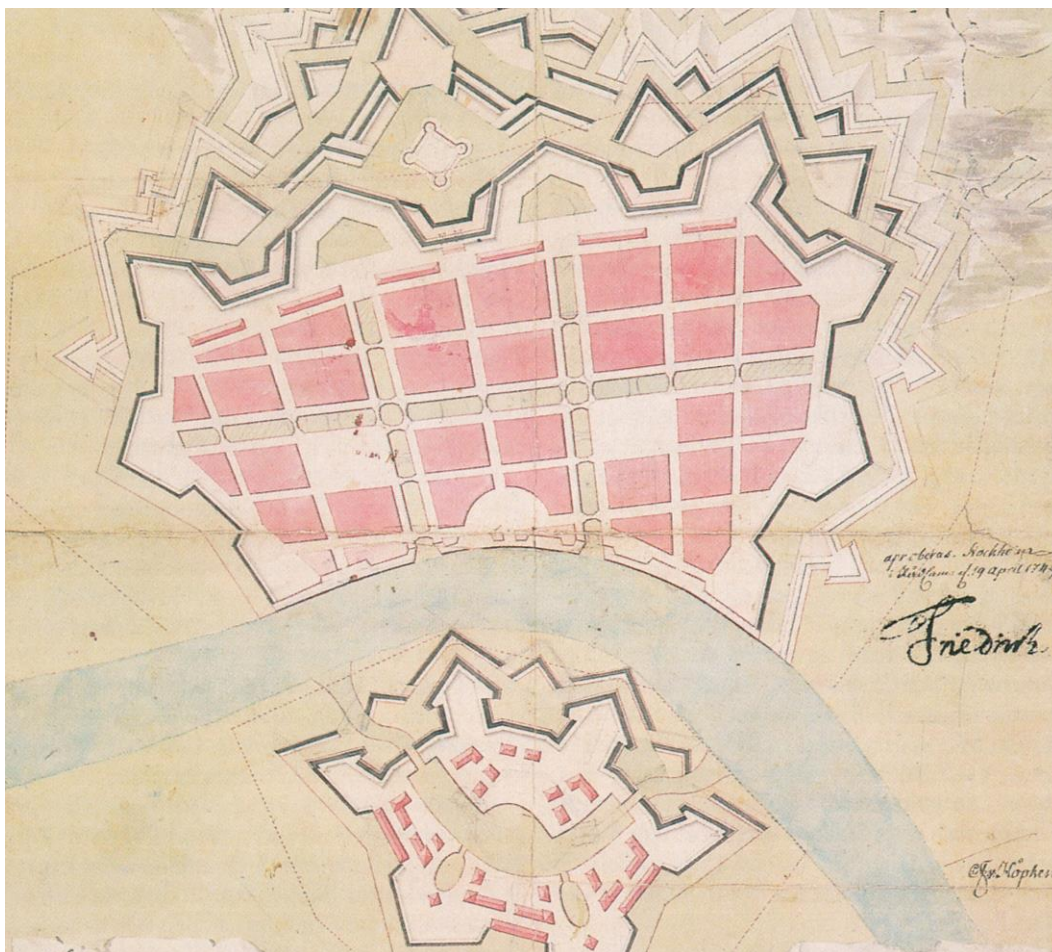

Koppla ihop staden

Nya projekt ska inte bara läggas till, utan "ympas" på befintliga strukturer för att skapa något nytt som bygger på det som redan finns. Termen "ympa" kommer från botaniken och beskriver processen att genom ett snitt i huvudstammen sätta in en kvist från ett annat träd för att de ska växa ihop. Detta synsätt bidrar till att överföra goda och positiva egenskaper från platsen och skapa en väl fungerande helhet. Nya projekt ska stå under lång tid och därför måste det ske med inlevelse och kvalitet. Det som byggs måste utföras på bästa sätt med ett långsiktigt perspektiv i åtanke som skapar ett hållbart värde.

"Kvalitet i arkitektur, form och design handlar om att skapa värden, inte bara för beställaren och brukaren, utan även för det omgivande samhället och framtida generationer"

Politik för gestaltad livsmiljö

Landskrona stadsplan år 1749

Identitet

Landskronas historia och arkitektur

Landskrona är en stad belägen på den västra kusten av Skåne. Stadens rika historia går tillbaka till medeltiden då den grundades år 1413 av kung Erik av Pommern. Staden har alltid haft en viktig roll som en strategisk hamnstad och försvarsplats. Under danskt styre påbörjades byggnationen av Citadellet på mitten av 1500-talet. Under 1700-talet fattades beslutet att göra Landskrona till Sveriges starkaste fäste i väster, vilket ledde till ett storskaligt stadsbyggnads- och försvarsprojekt.

En av landets främsta arkitekter, Carl Hårleman, anlätades för att uppföra bland annat Sofia Albertina kyrkan och kaserner. Under det tidiga 1800-talet avbröts dock allt arbetet med det stadsomfattande projektet på grund av kriget mot Ryssland.

Under andra halvan av 1800-talet utvecklades Landskrona med ett blomstrande näringsliv, särskilt inom industrin som fick ett rejält uppsving.

Staden moderniserades och växte med nya hamnar, järnvägar och annan infrastruktur som möjliggjorde ökad handel och ekonomisk tillväxt.

På 1900-talet fortsatte Landskrona att växa och utvecklas som en modern industristad med en stark ekonomi. Staden anställde sin första stadsarkitekt, Fredrik Sundbärg, år 1901, som ansvarade för de mest framstående och större byggnaderna i staden. Byggnader som Sundbärg ritade är bland annat teatern, tuppaskolan, vattentornet, brandstationen, elektricitetsverket, saluhallen samt post- och telegrafverket. Stadens andra stadsarkitekt, som även han har haft stor påverkan, är Frans Ekelund, en ledande gestalt inom egnahemsrörelsen, som främjade småhusbyggande för arbetarklassen. Ekelunds arbete syns på många platser i Landskrona och en mängd stadskvarter bär spår av hans arbete.

Obebyggda markområden i utkanten av städer runtom i Sverige började på slutet av 1800-talet upplåtas för koloniträdgårdar, och Landskrona blev tidigt ett starkt fäste för kolonirörelsen. Ett av de äldsta koloniområdena i Sverige är Citadellets koloniområde, som grundades 1894. Rörelsen växte sig stark i Landskrona i samband med den industriella utvecklingen och blev ett sätt för arbetare med låga inkomster att få tillgång till en bit mark där de kunde odla sin egen mat och njuta av naturen.

Koloniträdgårdarna är fortfarande en viktig del av Landskrona.

Under 1930-talet, när funktionalismen slog igenom inom arkitektur och stadsbyggnad, var sol, ljus och luft ledorden. Man ville skapa funktionella och ändamålsenliga bostäder som skulle möta de boendes behov på ett effektivt sätt. Funktionalismen var en tydlig motreaktion mot den slutna stenstaden, som ansågs vara trångbodd och ohälsosam.

En av de vanligaste byggnadsformerna under denna tid blev det fristående lamellhuset och att områden delades upp efter funktion. Ett exempel på funktionalistiskstadsplanering är Sandvångens, så kallade grannskapsenhet. Bostadsområdet skulle fungera som en fristående, självförsörjande enhet med närservice.

En annan viktig faktor under denna tid var bilens framkomlighet, och stadsplaneringen fokuserade mycket på att skapa trafikseparerade områden och vägar för att underlätta biltrafiken. Funktionalismen hade en stark påverkan på stadsplaneringen som också låg till grund för "Miljonprogrammet" (ca 1965-1975).

Miljonprogramområdena Pilängen och Silvergården (arkitekt Inge Stoltz)

Under denna tid byggdes det cirka 6 000 lägenheter i staden bland annat kvarteret Kungen, Löparen, Koppargården, Pilängen och Silvergården.

På 50-talet startade Aina Berggren, en av få kvinnliga arkitekter som drev eget kontor, sin verksamhet i Landskrona. Hon var starkt influerad av de tidiga danska modernisterna och hennes avtryck kan tydligast ses i kedjehusen på Västervångsvägen samt villor på Sunds- och Saltsjögatan.

Ralph Erskine ritade området Esperanza vid Karlslundsparken på 70-talet. Ett stort område med cirka 120 rad- och atriumhus samlade kring gånggator och gemensamma grönytor. Projektet blev internationellt uppmärksammat för sin grannskapsplanering och utformning.

Landskrona har en fin tradition av att använda sig av skickliga och välrenommerade arkitekter för skapande av stadsplaner och märkesbyggnader. Detta syns tydligt i byggnaderna som ritats av bland annat Sundbärg och Ekelund, Sten Samuelssons konsthall, Arne Jacobsens idrottshall, Wingårdhs Citadellbadet och Elding Oscarssons Town house.

Öresundsvärvet

Industrihamnen

Landsverk

Hamnen och järnvägen har varit avgörande för att bära fram industrin i Landskrona och staden är fortfarande en betydande industriort. Kungamakten, staten och starka arkitekter har format staden och Landskronas industriella historia har varit central för dess utveckling. Idag är Landskrona en livlig stad med en mix av gammalt och nytt, där spår av stadens anrika historia fortfarande är synliga. Landskronas bebyggelse håller en hög nivå och har präglats av perioder med starkt självförtroende och modig satsning på modern arkitektur.

Kunskap om platsens historia och utveckling ger förutsättningar för framtida projekt. Mer information och utförliga beskrivningar av stadens arkitektoniska pärlor samt arkitekterna som formade staden, finns redovisade i boken *Arkitektur i Landskrona från 2013*.

Områdesbeskrivning

Kommunen består huvudsakligen av öppet odlingslandskap med undantag för områden som Glumslövs backar i norr, som har mjuka rullande kullar med betande kor och får. Dessa backar övergår gradvis i ett platt lågland när man rör sig söderut, men det finns fortfarande höjder upp till 100 meter över havet vid Rönneberga backar. Söderut runt Saxån finns det en svagt böljande slätt. Kusten runt Lundåkrabukten är låg och platt. Området har inga sjöar, och förutom Saxtorpsskogen finns det bara minimalt med skogsområde.

I kommunens mittdel och på ön Ven är det bördig jordbruksmark. Till följd av kustläget och dess goda odlingsmark bosatte sig människor här tidigt, vilket kan ses i de många bronsåldershögar. Ön Ven sticker upp som en hög plåtå i Öresund och är känd för sina höga natur- och rekreationsvärden.

Värdebärare

Landskrona stad och landsbygd är unik och bygger på dess historia, placering och utveckling. Viktiga värdebärare att beakta är följande:

- + Läget vid Öresunds kusten/fiskeläge
- + Militärhistorien med Citadellet
- + Ön Ven
- + Stadsbyggnadsutvecklingen
- + Varvsindustrin
- + Slättlandskapet och odling
- + Bronshögar
- + Rönneberga & Glumslövs backar
- + Braån/Saxån

Karaktärer

Inom kommunen finns det fem olika landskapskaraktärer och de bör sätta sin speciella prägel på projekten som utförs inom dem.

1. Stad/tätort
2. Landsbygd
3. Skog
4. Kust- och å-nära läge
5. Ö

Glumslöv

Häljarp

Asmundtorp

Typologier

Förutom landskapskaraktärerna finns det även tre olika typologier av samlad bebyggelse:

+ **Centralort**

Landskrona – historisk stad vid vattnet, formad av Citadellet och stora stadsbyggnadsplaner

+ **Stationsorter**

Glumslöv – Från bondbby till villaförort, byggnader i gult tegel är ett utmärkande drag

Häljarp – Villaförort med blandad bebyggelse vid Saxån och Saxtorpsskogen

Annelöv – Kyrkby med villor i uppbrutet och småskaligt landskap

+ **Lite större tätorter**

Asmundtorp - Gammal kulturbygd med monumental kyrka, särpräglad av byggnader i rött tegel.

Rådhusorget med utsikt över Öresund

Landskronas värdebärare kan inte sammanfattas i **en** specifik detalj eller **ett** grepp. Det är den samlade helheten av dess grundläggande principer som definierar och ger form åt vad Landskrona står för.

Genom en noggrann platsanalys kan man hitta det unika och specifika angreppssättet och skapa utgångspunkten för det nya. Hänsyn tas till platsens historia, kultur, landskap, byggnadsstil och andra faktorer som kan påverka utformningen av ett projekt. Karaktärer och typologier ger vägledning för utformning och placering.

”Cultures and climate differ all over the world, but people are the same. They’ll gather in public if you give them a good place to do it”

Jan Gehl

dansk arkitekt och professor i stadsplanering

Skalnivåer

I den byggda miljön är det essentiellt att ha en förståelse för de olika skalnivåerna. Det finns projekt som spänner över allt från små detaljer till stadsplaneringsnivån. De tre huvudskalorna är **Staden** (stor), **Kvarteret** (mellan) och **Byggnaden** (liten). Dessa skalor och dess ingående beståndsdelar måste beaktas för att skapa en god gestaltad miljö och för att främja kvalitet i stadsutvecklingen. Genom att ha en helhetssyn på de olika skalnivåerna kan man skapa en miljö som är hållbar, funktionell och vacker, och som möter människors behov och önskemål på ett bra sätt.

På den stora skalan handlar det om att se till att staden som helhet är väl utformad och anpassad till invånarna. Det handlar om att tänka på stadsplanering, infrastruktur, grönområden och kulturhistoria. Offentliga mötesplatser i stadsmiljön ska vara trygga, inbjudande och inkluderande. Invånare och besökare ska känna sig välkomna och bekväma, oavsett bakgrund, ålder, kön eller livsstil.

Tranchellska huset (arkitekt M. Isaeus och C. Sandahl), Sofia Albertina kyrkan (arkitekt Carl Hårleman) och hotell Öresund (arkitekt Jais)

Genom att ta hänsyn till tillgänglighet, säkerhet och människors behov kan det skapas platser som uppmuntrar till social interaktion, både aktivitet och avkoppling, och främjar en känsla av samhörighet och gemenskap i staden.

På den mellanstora skalan handlar det om att skapa väl fungerande kvarter, med en god mix av bostäder, arbetsplatser, butiker och andra funktioner. Det är viktigt att ta hänsyn till omgivande byggnader, fasader, gator och torg samt rörelse och flöde.

På den lilla skalan handlar det om att skapa enskilda byggnader som är väl anpassade till sin omgivning och som uppfyller de funktioner som de är tänkta för. Fokus på byggnadsdelar, volymuppdelning, taklandskap, entréer, fönster, detaljer, material och färgsättning.

Staden

- + Varje projekt skall utformas utifrån sin specifika plats. Väderstreck, utsikt, omkringliggande bebyggelse, grönska, topografi, gator/torg med mera är förutsättningar som ska hanteras.
- + Livet mellan husen ska uppmuntras och stödjas i projektet.
- + Den historiska utvecklingen av platsen ska studeras och används till det nya projektet.
- + Ympa staden – utgå från det befintliga och addera.
- + Den byggda miljön ska vara i samklang med människan.
- + Förstärk och lyft fram grönbå strukturer. Hav och natur är väsentliga för människans hälsa.
- + Beakta och förstärk siktlinjer, platser, torg och parker.
- + Landskronas särart ska beaktas och utvecklas.

Sofia Albertina-kyrkan och hamnkvarter

Kvarteret Morgondoppet i Borstahuset av arkitektkontoret Jakobsson Pusterla

Kvarter av arkitekt Frans Ekelund vid Pilgatan

Kvarteret

- + En gemensam bebyggelselinje mot gatan ska eftersträvas för att ge ett sammanhållet och tydligt gaturum.
- + I bottenvåningar i väl valda läge ska möjlighet till lokaler finnas. I urbana miljöer ger lokaler och verksamheter i bottenvåningen ett rikare gatuliv.
- + Färdigt golv på bottenvåningen i flerfamiljshus få gärna ligga en bit över gatunivå. En nivåskillnad mot gata och parkering förhindrar insyn och ger en bättre urban kant samtidigt som det skyddar mot stigande vatten.
- + Kvartershörn ska i första hand markeras med byggnad och i andra hand med mur. I centralorten finns många historiska referenser där kvarterens hörnläge har accentuerats med tornelement, frontespis och/eller avfasning.
- + Fasaden ska anpassas till sin omgivning. Studera fasadlängder och material i angränsande kvarter och utgå från dessa. Gatusidan bygger gaturummet och därmed ställs högre krav på fasaderna mot gatan. Denna sida är prioriterad.
- + Volymen ska ses i förhållande till gatubredd och storlek på innergården. För att medge en bättre solinstrålning på gården kan byggnadsvolymen vara lägre mot söder och väster.
- + Innergårdar ska utföras gröna och med god solljusinstrålning. Byggnaders placering och skuggverkan ska studeras för att uppnå en så god solinstrålning som möjligt.
- + I varje kvarters mitt ska det finnas en privat grön oas för de boende. Denna ska vara enkel att nå för de boende från hela kvarteret utan att behöva gå ut och runt via gatusidan. Gården skall vara grön och lummig. Växter och träd skall planteras. Viktigt är också att utemiljön utformas så att den kan delas upp rumsligt för att medge att olika former av aktiviteter kan samsas på liten yta. Det skall exempelvis kunna göras plats för umgänge, lugn och ro, lek och spel samt odling. Den rumsliga uppdelningen kan med fördel uppnås med olika typer av gröna avdelare, till exempel häckar, spaljéer med klätterväxter, bersåer, träd och pergolor. Målet är att skapa en månganvändbar och grön utemiljö för socialt liv.

Byggnaden

- + Byggnaden ska vara estetiskt tilltalande och välkomnande.
- + Byggnader i flera våningar får gärna utformas med markerad bas (exempelvis sockeln, första våning) och topp (exempelvis tak/penthouse/tornelement/takkupor).
- + Dagsljusinsläpp ska ges särskild behandling. Fönstren är husets ögon och placeringar, rytm och storlekar ska studeras noggrant.
- + Huvudentréer ska förläggas mot gatusidan för att skapa en levande och aktiv gatumiljö. Utformningen av entrén ska vara tydlig och med en helhetstanke (belysning, dörrparti, husnummer, porttelefon, entrétak med mera). I flerfamiljshus görs trapphusen genomgående så man lätt kan nå gården.

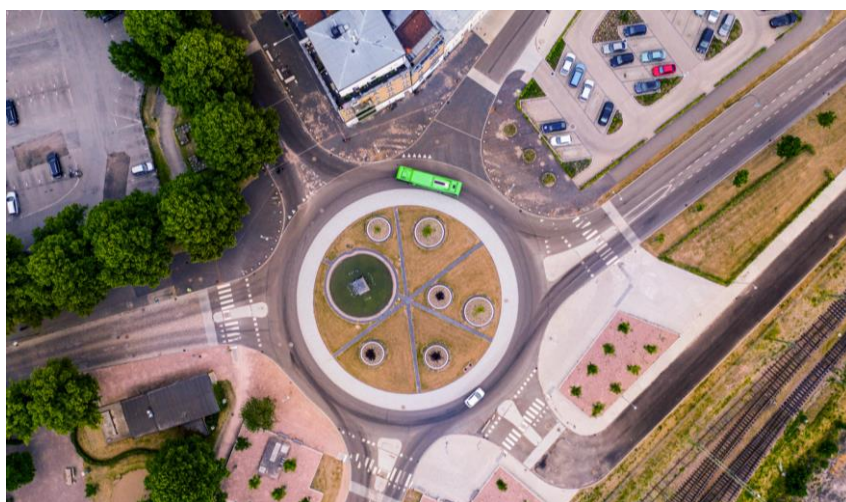

Hamnbassängen, Hotel Öresund (arkitekt Jais) och kvarteret Nyhamn (arkitekt Pontus Möller)

- + Balkonger ska i första hand placeras mot gården samt i söder-/västerläge. Balkonger får gärna vara delvis indragna och ska ingå som en självklar del av husets utformning och inte något som är "påhängt i efterhand". Vid inglasade balkonger ska detta studeras extra noggrant för att inte riskera att få "tjocka" byggnader.
- + Inlevelse i detaljerna ger kvalitet.
- + Speciell hänsyn skall ges till detaljer som ligger nära människan och material som möter handen.
- + Fasadmaterial och komposition är viktiga faktorer för att uppnå ett optimalt resultat i en byggnadsdesign. Valda material och komposition ska inpassa med byggnadens arkitektoniska stil och syfte och harmonisera med omgivningen för att skapa ett långsiktigt positivt intryck.
- + Skyltar ska integreras och underordnas utformningen för att inte skapa visuell oreda eller dominera intrycket.
- + Utsmyckning och konstinstallationer får gärna samordnas och införlivas med byggprojektet.

Stadssiluett vid Hälsingborgsvägen

Österleden: Rondell 33 lågor

Österleden: Segelinstallation

Stadens entréer

Staden möts från Hälsingborgsvägen i norr, Österleden i öster och Stenorsvägen i nordöst. Upplevelsen längs dessa och övriga entrévägar är betydelsefull för intrycket av staden, byn och kommunen i sin helhet. En ankomst via en tydlig entré ger invånare och besökare en bild av det som kan upptäckas i Landskrona. Genom att medvetet gestalta vägarna och rummet kring dem kan man förmedla en bild av staden eller visa upp ett historiskt arv.

Genom att använda trädalléer och andra planteringar bidrar staden inte bara till att skapa en estetiskt tilltalande miljö, utan främjar också ekologisk mångfald, förbättrad luftkvalitet och möjligheter till rekreation. Utöver alléer kan andra element som belysning och konst bidra till att skapa intressanta entréer med en tydlig identitet.

Längs flera av stadens entrévägar finns cirkulationsplatser. I Landskrona har rummet kring cirkulationen och dess mittrondell sedan lång tid varit prioriterade. Många är därför utsmyckade med grönska eller konst. Cirkulationsplatserna har genom detta kommit att bli ett kännetecken för Landskrona och utgör en viktig del av stadens entréer.

Utformningen av entréer till staden och byarna är en del av identiteten. De medverkar till att binda samman staden eller byn rumsligt. En minnesvärd och intressant färd välkomnar invånare och besökare.

Metod

För att Riktning Arkitektur ska bli lyckad är det viktigt att stadens olika aktörer kommunicerar och samarbetar med varandra. Detta innebär att det behöver finnas en öppen dialog mellan staden, arkitekter, byggaktörer, invånare och andra intressenter. Genom ett konstruktivt samarbete kan stadsmiljön utvecklas på ett hållbart och långsiktigt sätt. Det är avgörande att alla parter tar hänsyn till varandras perspektiv och tar ansvar för att utveckla stadsbyggandet på ett sätt som gagnar både nuvarande och framtida generationer. På så sätt kan vi skapa en mer levande, trygg och trivsamt stad som är anpassad efter människors behov och önskemål. Målet är att höja den arkitektoniska kvaliteten på stadsbyggandet.

Landskrona stad ska aktivt förespråka en attraktiv och hållbar stadsmiljö. Innovativa och hållbara material och tekniker ska uppmuntras. En annan viktig aspekt av riktningen är hållbarhet. Landskrona stad förordar att byggprojekt ska minska klimatpåverkan och öka resurseffektiviteten i den byggda miljön. Detta ska uppnås genom att använda miljövänliga material, energieffektiva lösningar och genom att integrera gröna ytor i stadsmiljön.

Townhouse på Gamla Kyrkogatan (arkitekt Elding Oscarson)

Framhäva, smälta in eller dölja

Beslut för projekt i alla olika skalor (och faktiskt även för detaljer) kan sammanfattas med frågan "Ska det framhävas, smälta in eller döljas?". Det mesta i den byggda miljön är stillsammare till sitt uttryck. Allt som byggs kan och ska inte vara märkesbyggnader, utan varje enskilt projekt måste bedömas i sitt sammanhang. Relationen till omgivning är beroende av skalan, det som upplevs på ett sätt på avstånd kan ses på ett annat när man är närmare och urskiljer detaljer, material och strukturer.

I rätt läge och med rätt projekt, kan det dock vara befogat att frångå den lokala byggnadstraditionen och skapa något nytt och spännande som sticker ut och utmanar våra invanda tankemönster. Det tillkommande projektet ska då tillföra höga arkitektoniska och/eller miljömässiga värden.

Bärande idé

Med en tydlig och välformulerad idé sätts projektet på plats och ställningstagande och målbild beskrivs. Denna idébeskrivning lever sedan genom projektets alla faser. Ibland som stöd för förändringar, ibland som bollplank vid tillägg eller helt enkelt som förklaring och bärare av berättelsen genom processen.

Genom att följa punkterna på nästa sida, skapas en helhetsbild av projektet som kan användas som underlag för vidare arbete. Dessa slutsatser sammanfattas och presenteras i ett skriftlig och illustrerat dokument.

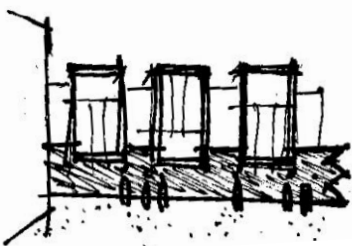
1. Platsanalys

med förklarande texter och skisser. Hur ser närområdet ut? Vilken karaktär? Hur rör man sig? Målpunkter och platser? Entréer och bottenvåningar?

2. Stadsbyggnadskoncept

Lyhördhet för platsens specifika förutsättningar. Hur sker anpassningen till det befintliga? Vilka värden förstärks? Hur ansluter gestaltningen till omgivningen? Vad vill man uppnå med projektet?

3. Arkitektonisk idé för byggnaden.

Formgivning? Vilket intryck ger projektet? Färg, material och detaljer? Skönhet och upplevelsevärde? Smälta in eller sticka ut?

4. Hållbarhetstänk

Socialt, miljö, förvaltning. Klimatanpassning? Energoptimering? Flexibilitet och förändringsmöjligheter?

Långsiktigt värde? CO₂-belastning?

Idrottshall (arkitekt Arne Jacobsen)